

[Holger Andersen.]

Skrivelsen blev, som sagt, fremsendt den 4. Oktober 1923 og blev taget tilbage den 26. Oktober 1923, efter at det underhaanden var tilkendegivet fra Finansudvalgets Side, at man ikke vilde give den i Skrivelsen ansøgte Tilslutning. Det er dog interessant at se, at paa det Tidspunkt har man i Udenrigsministeriet betragtet det som en Selvfølge, at hvis den almindelige Revision ikke havde fundet Sted inden 1. April 1923, skulde Ministeren for de Embedsmænds Vedkommende, der havde Bierhverv, saafremt de skulde beholde disse, henvende sig til Finansudvalget i Medfør netop af denne § 141.

Saa siger man: Ja, for de Embedsmænds Vedkommende, som paa det daværende Tidspunkt havde Tilladelse til at have Bierhverv, men der staaer jo intet som helst udtrykkelig formuleret om de Embedsmænd, der ikke havde Adgang til Bierhverv. Og saa møder man den i Sandhed henrivende Forstaaelse, at for dem skulde der være carte blanche, til dem skulde det være fuldstændig frit tilladeligt, uden at forhandle med Rigsdagen, at give den omtalte Bevilling!

Jeg tror, at af dem, der erindrer Forhandlingerne i denne Sal i Maj 1921, vil ikke en eneste være i Tvivl om, at det er en fuldkommen uholdbar Fortolkning. Men jeg vil endda se bort fra Forhandlingerne i 1921 og bare stille mig paa selve Ordlydens Standpunkt. Saa spørger jeg: Hvorledes skulde det efter almindelig juridiske Fortolkningsgrundsætninger være muligt at opstille en saadan Fortolkning? Naar det mindre er udtrykkeligt forbudt, naar det siges, at de Embedsmænd i Udenrigsministeriet, som har Bierhverv, ikke kan beholde disse uden ny Tilladelse af Ministeren, hvilken Tilladelse skal gives efter Forhandling med begge Tings Finansudvalg, hvor tør man saa fremsætte en saadan Fortolkning, at for dem, som ikke har haft Adgang til Bierhverv, skulde dette, som er det meget mere, være absolut tilladt, uden at man overhovedet spurgte Rigsdagen?

Det ærede Medlem Hr. Niels Petersen var en af dem, der under Forhandlingen i 1921 her i Salen paa det heftigste vendte sig imod den Mulighed, der laa i den i Landstinget vedtagne Affattelse, som gik ud paa at sætte et stort Spørgsmaalstegn ved Rigsdagens Indflydelse paa disse Forhold. Og jeg maa gøre det ærede Medlem den Indrømmelse, at den Bekymring og Frygt, han udtalte den Gang, har vist sig at være i høj Grad begrundet.

Nu kan det overhovedet hverken efter almindelige Fortolkningsgrundsætninger, ej heller i Betragtning af de Forhandlinger, der fandt Sted i Landstinget i 1921 og i Folketinget faa Uger senere, være nogen som helst Tvivl underkastet, hvad der var Meningen med den Bestemmelse, som vedtoges i Rigsdagen i 1921. Enhver Tvivl maa absolut forstumme, naar man læser alle de Forhandlinger, der den Gang fandt Sted. Derfor maa man sige, at den Forklaring, ud fra hvilken Administrationen formentlig har ment sig beføjet til at slette § 141 i det Tjenestemandsløvsforslag, der blev vedtaget til Ikrafttræden den 1. Juli 1927, holder ikke paa nogen Maade Stik.

Men, som der staaer i Udvalgets Betænkning, det er rigtigt, at fra Udenrigsministeriets Side er de praktiske Konsekvenser af Paragraffens Bortfald meget hurtigt blevet draget, og det var netop det, der der skete, som henledte Udvalgets Opmærksomhed paa Sagen. Den Omstændighed, at Udenrigsministeriets Direktør, Greve Eduard Reventlow, kunde indtræde i Store Nordiske Telegrafselskabs Bestyrelse i Sommeren 1928, efter at Udenrigsloven var traadt i Kraft den 1. April 1928, maatte for alle, der overhovedet havde deltaget i disse Forhandlinger i 1921, rejse Spørgsmaalet om, hvorledes dette var muligt, og Forklaringen har vi altsaa fundet i Paragraffens Slettelse i Tjenestemandsløven.

Jeg skal ikke fundere yderligere over, hvorledes det er gaaet til, jeg skal ikke fundere over, om den Torpedo, der ramte § 141, var af finansministeriel eller udenrigsministeriel Oprindelse, men ramme, det gjorde den. Den ramte saa stærkt, at man mindedes Krigstidens berømmelige Udtryk: „spurlos versenkt“. Spurlos versenkt, saaledes blev Resultatet af Forhandlingerne om denne stærkt omstridte Paragraf.

Nu har man i Folketingsudvalget, hvad jeg i høj Grad paaskønner, meget bestemt samlet sig, hvad jo ogsaa Betænkningen er Udtryk for, om den principielle Opfattelse, som et stort Flertal var enigt om paa Rigsdagen i 1921. Jeg ønsker her at understrege navnlig den Sætning i Betænkningen:

„Naar Udvalget derfor imødekommer Udenrigsministeren ved at give Tilslutning til det af ham stillede Ændringsforslag, sker dette under Fastholdelse af den af Rigsdagen i 1921 gennem den ovenfor fremsatte Forstaaelse af den tidligere § 141 tilkendegivne principielle Opfattelse af dette Spørgsmaal.“

Det Forslag, Udenrigsministeren har stillet,